

15. SAVJETOVANJE ZA NARODNE KNJIŽNICE U REPUBLICI HRVATSKOJ: NARODNE KNJIŽNICE U DIGITALNOM SVIJETU

Neda Adamović, Narodna knjižnica „Petar Preradović“ Bjelovar

| Članovi DKBPKP-a na 15. Savjetovanju za narodne knjižnice

Petnaesto Savjetovanje za narodne knjižnice u Republici Hrvatskoj održano je od 8. do 11. listopada 2025. u Gradskoj knjižnici i čitaonici Vinkovci. Tema je glasila: *Narodne knjižnice u digitalnom svijetu*. Skup je organizirala Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu u suradnji s Gradskom knjižnicom i čitaonicom Vinkovci, Hrvatskim knjižničarskim društvom te Društvom knjižničara Slavonije, Baranje i Srijema. Riječ je o stručnom skupu s međunarodnim sudjelovanjem, koji već više od dva desetljeća okuplja sudionike iz Hrvatske i inozemstva, a ove je godine okupio više od 230 knjižničara i informacijskih stručnjaka, predstavnika kulturnih i obrazovnih ustanova te partnera iz područja digitalnih tehnologija.

Tema savjetovanja usmjerila je program na ulogu narodnih knjižnica u digitalnoj tranziciji te na načine na koje se knjižnice, u skladu s potrebama suvremenih korisnika, razvijaju kao središta inovacija, obrazovanja i uključivosti, uz istodobno jačanje zadaće očuvanja te predstavljanja kulturne baštine u digitalnome okruženju. Program je obuhvatio strateške i praktične aspekte digitalne transformacije: od planiranja i smjernica razvoja, preko digitalne infrastrukture i automatizacije procesa, do digitalnih knjižnica i zbirki, novih korisničkih potreba te profesionalnog razvoja knjižničara u digitalnom dobu. Posebna pozornost posvećena je razvoju te dostupnosti digitalnih usluga i resursa, edukacijama za digitalne kompetencije te pitanjima odgovornog uvođenja tehnologija, uključujući sigurnost, privatnost i autorska prava. U fokusu su bili i izazovi digitalne podjele te uloga knjižnica u digitalnoj inkluziji, demokratizaciji znanja i

povezivanju zajednice digitalnim platformama.

Iz Društva knjižničara Bilogore, Podravine i Kalničkog prigorja sudjelovalo je 10 knjižničara, a izlaganja i programski prilozi istaknuli su se kao primjeri primjene digitalnih alata u radu s korisnicima, razvoju usluga te promišljanju stručnih standarda. Film Silvije Perić, Tatjane Kovač i Rudija Kuleja iz Gradske knjižnice i čitaonice Virovitica prikazuje izjave članova o iskustvu sudjelovanja u čitateljskom klubu i dobrobiti njegova djelovanja tijekom pet godina. Robert Fritz je u izlaganju o EU projektu *Rekonstrukcija i opremanje Gradske knjižnice i čitaonice Virovitica* istaknuo uvođenje koncepta pametne i energetski održive knjižnice, pri čemu se planiranom integracijom tehnologija, poput RFID sustava i knjigomata 24/7, omogućuje povećanje dostupnosti usluga izvan osnovnog radnog vremena, a dogradnjom se otvaraju mogućnosti za nove sadržaje, među kojima su prostor za mlade i višenamjenska dvorana. Danijela Petrić iz Knjižnice i čitaonice „Fran Galović“ Koprivnica i Nikolina Peša Pavlović sa Sveučilišta u Zadru, govore su o ulozi narodnih knjižnica u odabiru kvalitetnih digitalnih sadržaja za djecu te predstavile digitalnu aplikaciju *Miska biča – digitalna priča*, uz naglasak na multimodalnom pristupu, uključivanju djece u izradu sadržaja te rezultatima istraživanja provedenog 2023. među roditeljima, s ciljem sagledavanja utjecaja aplikacije na poticanje čitanja i čitateljske navike u tiskanom te digitalnom okruženju. U okviru okruglog stola, članice i članovi HKD-ove Komisije za slobodan pristup informacijama i slobodu izražavanja — Snježana Ercegovac, Annemari Štimac, Edita Bačić i Silvija Perić,

predstavile su temu *Istraživanje stavova knjižničara o Etičkom kodeksu Hrvatskoga knjižničarskog društva*. Istraživanje iz 2024. godine poslužilo je kao temelj za istraživanje provedeno 2025. na većem uzorku. Naglašena je potreba preispitivanja i ažuriranja Kodeksa iz 2002. godine, a rezultati istraživanja i rasprava na Savjetovanju predviđeni su kao jedan od temelja za izradu novog Kodeksa.

Savjetovanje je pokazalo da digitalna transformacija nije cilj sam po sebi, nego strateški i odgovoran proces kojim narodne knjižnice, uz očuvanje kulturne baštine te zaštitu prava korisnika, razvijaju suvremene usluge, jačaju digitalne kompetencije i smanjuju digitalni jaz u zajednici.

| *Sudionici 15. Savjetovanja za narodne knjižnice ispred Gradske knjižnice i čitaonice Vinkovci*